

مؤلفه‌های مؤثر بر ادراک و ارتباط بصری در منظر شهری تاریخی

مهتری مطهری رادا^۱

چکیده

بر اساس تعاریف رسمی «ادراک و ارتباطات بصری» در مناظر، بخش مهمی از پیکره منظر شهری تاریخی محسوب می‌شوند. هم‌اکنون محوطه‌ها و شهرهای تاریخی بر اثر توسعه شهرنشینی و امکانات جدید زندگی مدرن، ناگزیر دستخوش تحولاتی شده‌اند. این دگرگونی‌ها سبب می‌شود تا در مواردی برخی از ویژگی‌های مهم و اصیل مناظر شهری تاریخی تغییر کرده و در نتیجه ارتباطات بصری و ادراک مخاطب از آن‌ها دچار اختلال گردد. از آنجایی که فرایند ادراک در مرکز همه رفتارهای محیطی قرار گرفته و سبب دریافت اطلاعات محیط است، وجود شناخت صحیح از مؤلفه‌های مؤثر بر ادراک مناظر شهری تاریخی، سبب حفظ سلامت، اصالت، بهبود کیفیت این مؤلفه‌ها و همچنین انتقال کامل و شایسته میراث باقیمانده به نسل‌های آینده خواهد بود. این پژوهش با استفاده از روش توصیفی تحلیلی ابتدا ابزارهای ادراک انسان از محیط را تبیین نموده، سپس ادراک مناسب از مناظر شهری تاریخی را مورد بررسی قرار می‌دهد و در نهایت با پیشنهاد مدلی مفهومی به معرفی مؤلفه‌های مؤثر در ادراک مناظر شهری تاریخی خواهد پرداخت.

واژگان کلیدی

ارتباطات بصری، ادراک، مؤلفه‌های ادراک محیط، منظر شهری تاریخی